

Plukovník gšt. ing. Jiří Nečas

Boj s prostředky jaderného napadení

V článku půjde hlavně o boj s prostředky jaderného napadení a zálohami nepřítele v průběhu frontové útočné operace.

Náš pravděpodobný nepřítel má značné množství různých operačně taktických a taktických prostředků jaderného napadení. Základem jeho jaderné moci na našem válčišti je dosud taktické letectvo, mající ve své sestavě do padesáti procent letounů-nosičů. Tomuto letectvu může přidělit do sedmdesáti procent všech jaderných nábojů, plánovaných pro použití na válčišti.

Pozemní vojska nepřítele mají raketové útvary a dělostřelectvo, používající jaderné náboje, avšak v současné době přibližně devadesát procent z nich je schopné vést palbu jen na vzdálenost do 75 km a ostatní na vzdálenost 150 až 750 km.

Většina taktického letectva je rozmístěna v hloubce 300—500 km i více od státní hranice a prakticky se nachází za dosahem raketových vojsk a letecké armády frontu. Ve spojitosti s tímto faktem lze hlavní uskupení taktického letectva na letištích, jeho sklady munice a hlavní orgány velení považovat za objekty, které ničí raketová vojska strategického určení (středního doletu) a dálkové letectvo v prvním a následujících úderech.

Boj s prostředky jaderného napadení nepřítele je jedním z úkolů, jehož úspěšné řešení předurčuje dosažení úspěchu v útočné operaci frontu. Tento boj spočívá v ničení prostředků jaderného napadení nepřítele a tím v zabránění mu použít jaderných úderů na vojska frontu v průběhu frontové operace.

Boj s prostředky jaderného napadení nepřítele vedeme různými způsoby, přičemž základním z nich je zničení těchto prostředků na zemi a kromě toho

letounů-nosičů a bezpilotních prostředků vzdušného napadení ve vzduchu. Při tom je nejefektivnější a nejvýhodnější ničit raketové jaderné prostředky v prostorech bojového rozmístění, jaderné náboje ve skladech a v době jejich dopravy k odpalovacím zařízením a letouny-nosiče na letištích.

Prostředky jaderného napadení nepřítele ničíme nepřetržitě a ihned po jejich zjištění v průběhu celé operace spojeným úsilím a sladěnou činností všech sil a prostředků s použitím jaderných, chemických a konvenčních zbraní. Nutnost používat k boji s prostředky jaderného napadení nepřítele všech sil a prostředků frontu je vynucena nezbytností zničit velké množství objektů nepřítele, rozptýlených ve velkém prostoru. Kromě prostředků jaderného napadení musíme ničit nebo umlčovat i radiotechnické systémy řízení raket a stanic (střediska) navedení letectva na pozemní cíle.

K ničení prostředků jaderného napadení používáme na frontovém a armádním stupni raketová vojska, stíhací bombardovací a bombardovací letectvo. Kromě toho používáme síly a prostředky PVO frontu, které v součinnosti s vojsky PVO státu ničí letouny-nosiče a bezpilotní prostředky vzdušného napadení nepřítele ve vzduchu a ruší jeho radiolokační systémy velení a navedení raket a letectva.

Při rozdělování objektů nepřítele mezi raketové vojsko a letectvo bereme v úvahu bojové a takticko-technické možnosti použití sil a prostředků, charakter objektů a jejich situaci v terénu a rovněž hodnotu jejich obrany ze vzduchu. Údery raketových vojsk a letectva můžeme vést současně, jestliže ničené objekty nepřítele jsou rozmístěny ve značné vzdálenosti jeden od druhého. V opačném případě je vedeme v různou dobu v první řadě obvykle raketovými vojsky a za 10–15–20 minut letectvem.

Jednou z hlavních podmínek úspěšného boje s prostředky jaderného napadení nepřítele je správně organizovaný a nepřetržitě vedený průzkum těchto prostředků, který musí rychle určit a předat přesné koordináty cílů k jejich okamžitému zničení. Průzkum organizují a vedou štáby všech stupňů, avšak hlavní úloha v něm patří štábu frontu, který má různé síly a prostředky průzkumu a může koordinovat úsilí průzkumu armád a druhů vojsk. Základním prostředkem průzkumu jaderných prostředků nepřítele v průběhu frontové útočné operace je *vzdušný průzkum*, přičemž průzkumové údaje předávají osádky průzkumových letounů přímo do štábu frontu a armád. Nemáme-li věrohodné údaje o prostředcích jaderného napadení nepřítele, pak údery na ně vedeme až po doplňkovém průzkumu. K tomu je třeba mít ve stále pohotovosti část sil a prostředků vzdušného a jiných druhů průzkumu.

Boj s operačně taktickými prostředky jaderného napadení nepřítele vedeme podle plánu frontu a v pásmech činnosti armád podle plánu příslušných velitelů armád. Ke zničení těchto prostředků používáme frontové a armádní raketové svazky a útvary, které mohou vést boj s nejdůležitějšími operačně taktickými prostředky jaderného napadení a to především s bezpilotními prostředky typu „MACE“, letouny-nosiči na letištích, operačně taktickými raketami typu „SERGEANT“ a „PERSHING“, stálými a polními sklady jaderných zbraní, s radioelektronickými prostředky a místy navedení a také s protiletadlovými raketami „NIKE HERCULES“, které mohou vést jaderné údery i na pozemní cíle.

Pro okamžitý zásah raketové svazky a útvary trvale vyčleňují pohotovostní baterie (v pohotovosti č. 2 nebo 2a), které mohou odpálit rakety během 13–20 minut po obdržení úkolu. Množství pohotovostních baterií závisí na situaci a to především na množství raketových útvarů a jiných důležitých objektů

nepřítele. U raketové brigády můžeme určit jako pohotovostní jednu nebo několik baterií.

Po odhalení jaderných prostředků nepřítele se velitel frontu rozhoduje k jejich zničení. Při tom hodnotí důležitost a charakter objektu, vzdálenost jeho rozmístění, systém PVO v prostoru objektu i na přístupech k němu a možnost jeho zničení letectvem nebo raketovými vojsky frontu. Náčelník raketových vojsk a dělostřelectva a velitel letecké armády musí být připraveni informovat velitele frontu o možnostech raketových vojsk a letectva pro splnění tohoto úkolu. V rozhodnutí pro zničení objektu jadernými úderem velitel frontu určuje: název objektu, místo jeho rozmístění, úkol pro zničení objektu, mohutnost jaderného náboje a druh výbuchu, dobu úderu.

Ke zničení baterie taktických raket nepřítele používáme jaderných nábojů 10—20 kt a baterie operačně taktických raket 20—40 kt.

K vyřazení 25—30 % odkryté živé síly oddílu „HONEST JOHN“ je třeba tří chemických raket R-170 (s OL VR-55).

Letecká armáda se zúčastňuje ničení taktického letectva nepřítele spolu s raketovými vojsky frontu. Vede úderu na předem určené letiště, ničí a umlčuje střediska a místa velení a navedení letectva použitím jaderných, chemických i konvenčních prostředků. Hlavní úsilí letecké armády v boji s letouny-nosiči se soustřeďuje v průběhu bojů a sražení ve vzduchu silami stíhacího letectva a v případě nutnosti i části stíhacího bombardovacího letectva.

Nejcitelnější ztráty letectvu nepřítele můžeme způsobit jadernými úderem na letiště, poněvadž tyto úderu ničí nejenom letouny, létající a technický personál, ale i týly včetně samotného letiště. K úderu jednou jadernou bombou používáme 2—5 letadel, přičemž počítáme se zničením více než 60 % všech cílů na letišti. Naproti tomu úder jednoho bombardovacího pluku s konvenčními prostředky zabezpečuje zničení jen do 30 % letadel a stíhacího bombardovacího pluku do 60—70 % letadel, ale bez podstatného zničení jiných objektů.

Úkoly boje s raketovými jadernými zbraněmi nepřítele leteckou armádou zahrnují zničení útvarů operačně taktických raket a prostředků jejich zabezpečení podle plánu frontu a rozhodnutí velitele letecké armády a zničení taktických jaderných zbraní podle plánu velitelů armád prvního sledu frontu na úkor úsilí vyčleněného jim pro leteckou podporu.

Základními způsoby bojové činnosti letectva při ničení raketových jaderných prostředků nepřítele jsou činnost „na výzvu“ a „lov“.

Doba nutná k uskutečnění úderů letectva „na výzvu“ z pohotovosti číslo 1 může dosahovat u stíhacího bombardovacího letectva 15—25 minut a u bombardovacího letectva 45—75 minut. Nicméně ne vždy zabezpečíme včas úderu na nově odhalené raketové jaderné prostředky nepřítele vzletem pohotovostních rojů „na výzvu“. Proto je výhodné tento způsob spojit s „lovem“, který vedou nejčastěji dvojice letounů bombardovacího nebo stíhacího bombardovacího letectva a pohotovostní jednotky předurčené k zesílení úderů „lovců“.

K vedení „lovu“ velitel letecké armády určuje stíhacím bombardovacím leteckým divizím pásma činnosti (široká do 150 km a hluboká do 200 km a velitelé divizí určují plukům prostory nebo úseky komunikací. Prostory pátrání mohou mít rozměry 10×20 až 20×20 km. Bombardovací divizi pásmo činnosti neurčujeme. Určíme jen prostory pátrání obvykle za dosahem stíhacího bombardovacího letectva.

Zkušenosti ze cvičení ukazují, že v letecké armádě je vhodné určit jako pohotovostní síly pro boj s prostředky jaderného napadení nepřítele v průběhu

operace, v závislosti na situaci, nejméně jeden až dva roje v každém stíhacím bombardovacím pluku. Množství pohotovostních sil a prostředků v bombardovacím a stíhacím letectvu určujeme v souladu s podmínkami konkrétní situace.

Některé normy pro ničení typových objektů:

— *stíhací bombardovací letectvo:*

1. jadernými bombami

- baterie „SERGEANT“ v palebném postavení: k zničení 45 kt, k umlčení 11 kt;

2. chemickými bombami

- oddíl „SERGEANT“ v prostoru soustředění: k zničení 60 letadel, k umlčení 30 letadel;

3. konvenčními prostředky (rakety a kanóny)

- baterie „SERGEANT“ v palebném postavení: k zničení 6 letadel, k umlčení 3 letadla;

— *bombardovací letectvo:*

1. jadernými bombami

- baterie „SERGEANT“ v palebném postavení: s optickým zaměřovačem k zničení 21 kt a k umlčení 3 kt, s radiolokačním zaměřovačem k zničení 66 kt a k umlčení 16 kt;

2. chemickými bombami (OCHAB-250 s R-35)

- oddíl „SERGEANT“ v prostoru soustředění: k zničení 30 letadel, k umlčení 15 letadel.

Vedení útočné operace ve vysokých tempech závisí na ničení nejenom prostředků jaderného napadení nepřítele, ale i jeho záloh. Pravděpodobný nepřítel v operacích na začátku války může mít zálohy v různé hodnotě. Zkušenosti cvičení NATO ukazují, že do zálohy armády nebo skupiny armád může nepřítel vyčlenit do jedné třetiny sil, které bude mít při zahájení bojové činnosti. Tyto zálohy může využít v závislosti na složení a předurčení k různým cílům: k obnovení bojeschopnosti nebo narůstání úsilí prvního operačního sledu, k protiúderům a ve výhodných podmínkách i k přechodu do protiútoků.

Střední vzdálenost prostorů rozmístění operačních a strategických záloh od čáry dotyku může být od 60–80 do 200–300 i více km. Velký význam pro úspěšné rozvíjení útočné operace v soudobých podmínkách má včasné zničení záloh a odražení jejich protiúderů. Při tom bude výhodné způsobit zálohám nepřítele značné ztráty ještě před zahájením jejich aktivní činnosti. To bude zásadně ovlivňovat rozvíjení útoku a splnění úkolů operace v krátkých lhůtách.

Boj se zálohami nepřítele v pásmu útoku vojsk frontu vedou raketová vojska strategického určení, dálkové letectvo, raketová vojska a letectvo frontu, přičemž používají především jaderné a chemické zbraně.

V průběhu operace musí průzkum všeho druhu závčas odhalit existenci a prostory rozmístění nepřátelských záloh a zámysl nepřítele na jejich použití. nábojů, které má front; situaci o pravděpodobném předurčení záloh nepřítele, dává úkoly raketovým vojskům a letecké armádě k zničení nejnebezpečnějšího

uskupení záloh a usměrňuje armády prvního sledu na dokončení zničení těchto sil nepřítele smělou a rozhodnou činností.

V závislosti na situaci můžeme k ničení operačních a strategických záloh nepřítele použít jednotlivé, skupinové a hromadné úderly jadernými náboji různé mohutnosti (najednou nebo postupně) a různé druhy výbuchů jaderných nábojů: vzdušné, nízké vzdušné a pozemní. Použití různých druhů úderů a výbuchů závisí na řadě faktorů, jako např.: množství a mohutnost jaderných nábojů, který má front; situaci o pravděpodobném předurčení záloh nepřítele, jejich sestavě a stupni ukrytí; situaci útočících vojsk frontu a jejich úkolech; meteorologických podmínkách a roční době.

Při výpočtu množství jaderných nábojů potřebných ke zničení nebo umlčení záloh nepřítele vycházíme z množství jaderných nábojů ve frontu, jejich mohutností a požadovaného stupně ničení objektů. Mohutnost jaderných nábojů volíme tak, aby zabezpečovala určený stupeň ničení živé síly a bojové techniky nepřítele, přičemž bereme v úvahu charakter jejich rozmístění a stupeň ukrytí. Kalkulační a výpočetní procesy, které zaujímají značnou část práce pracovníků orgánů velení vojskům, můžeme urychlit použitím výpočetní techniky.

Z důvodů hospodárnosti při použití jaderných nábojů ničíme především ty zálohy nepřítele, které v daný okamžik představují největší úhrozu a vybíráme k ničení jejich nejdůležitější prvky, jejichž vyřazením zálohy nepřítele ztratí úplně nebo částečně svou bojeschopnost.

Divizi, které jsme způsobili 60—70 % ztrát v živé síle a bojové technice, považujeme za bojeneschopnou. Abychom způsobili tyto ztráty, stačí zničit:

- u obrněné divize čtyři až pět tankových a tři až čtyři motorizované prapory;

- u mechanizované divize dva až tři tankové a čtyři až pět motorizovaných praporů;

- u pěší divize do dvou tankových a pěti motorizovaných praporů.

Výpočty ukazují, že ke způsobení těchto ztrát divizi, která je rozmístěna v terénu odkrytém, je potřeba použít 10—12 jaderných nábojů 20 až 40 kt.

Stupeň ničení záloh nepřítele bude ve značné míře záviset na překvapení, s jakým jaderné úderly provedeme. Nejúčinnější budou jaderné úderly tehdy, když zálohy nepřítele zaujaly prostory soustředění, ale neuspěly je ženijně vybudovat, když se soustřeďují v určitém prostoru, nebo z něj zahajují přesun.

Letecká armáda používá k boji s operačními zálohami především bombardovací letectvo, kdežto stíhací bombardovací letectvo využívá převážně k ničení taktických záloh. Letectvo používáme především k ničení a umlčování záloh, které jsou v pohybu, kde efektivnost použití raketových vojsk je mnohem nižší.

Zálohy nepřítele můžeme ničit i společnými úderly raketových vojsk frontu a letecké armády v různých prostorech a na různých směrech, musíme je však časově sladit. V jednom prostoru může letectvo vést jaderné úderly za 15—20 minut po úderech raketových vojsk. Naopak raketová vojska mohou vést úderly po letectvu již za 2 minuty (ne však dříve).

K ničení záloh nepřítele můžeme používat stálé i nestálé otravné látky s různou rychlostí účinku na lidské orgány. K ničení záloh v taktické hloubce obrany je výhodné používat nestálé rychle působící otravné látky; k ničení operačních a strategických záloh v operační hloubce můžeme použít nestálé i stálé rychle působící otravné látky.

Chemické údery v každém případě sladíme s jadernými, abychom vyloučili nežádoucí vliv jaderného výbuchu na šíření otravných látek v ovzduší. Při současném vedení jaderných a chemických úderů, objekty ničené chemickými raketami musí být vzdáleny od epicentra jaderného výbuchu do 3 km při mohutnosti rakety 40 kt a 4 km při mohutnosti 100 kt.

Jsou-li objekty jaderných a chemických úderů rozmístěny na kratší vzdálenosti, pak chemické údery operačně taktickými raketami je třeba vést nejméně o 30 minut dříve než jaderné.

Závěrem chci podstrhnout, že hlavním prostředkem boje s prostředky jaderného napadení a s operačními a strategickými zálohami nepřítele v soudobých podmínkách jsou jaderné zbraně, které dovolují veliteli frontu i velitelům armád tyto v krátké době umlčet nebo zničit v různé hloubce, za různé situace a zmařit tak zámysl nepřítele na jejich použití.

Právě v zájmu „upevnění socialismu“ s mezinárodním socialismem je nezbytné bránit socialistickou vlast. Kdo by se stavěl lehkomyslně k obraně země, v níž už zvítězil proletariát, rozbíjí spojení s mezinárodním socialismem.